

Loňské prominutí DPH z elektřiny a plynu bylo nezákonné

24.6.2022 - Tomáš Weiss | Ministerstvo financí ČR

Po provedeném přezkumném řízení bylo ministrem financí zrušeno rozhodnutí o prominutí DPH za dodání elektřiny a plynu v listopadu a prosinci 2021. Rozhodnutí bylo shledáno nezákonným pro rozpor s daňovým řádem i s právem EU. Loňské prominutí daně stálo veřejné rozpočty zhruba 5,4 mld. Kč.

Z pohledu daňového řádu nebyla naplněna podmínka mimořádné události předpokládaná daňovým řádem, kdy argument výkyvů cen energií uvedený v generálním pardonu nelze považovat za mimořádnou událost. Za tuto událost jsou vnímány především živelní pohromy jako tornádo na jižní Moravě, covidová a jiné epidemie, válečné konflikty, rozsáhlé průmyslové havárie, apod. Skutečnost, že i významný růst cen energií má negativní dopady na poplatníky a plátce DPH, tak sama o sobě nestačí pro naplnění zákonných podmínek prominutí daně prostřednictvím generálního pardonu. Jako druhý důvod pro zrušení generálního pardonu byl shledán rozpor s právem Evropské unie určujícím minimální sazby DPH. Snížená sazba u dodání plynu a elektřiny nemůže být obecně nižší než 5 %, konkrétně v případě České republiky nižší než 10 % (druhá snížená sazba).

„Rád bych zdůraznil, že zrušení loňského opatření bývalé ministryně financí není žádným mým politicky motivovaným rozhodnutím, ale výsledkem transparentního přezkumného řízení u nezávislé rozkladové komise. Ta prošetřovala vnější podnět právnické osoby, přičemž ministr financí je za zákona povinen se každým takovým podnětem zabývat,“ říká ministr financí Zbyněk Stanjura a dodává: „Výsledek vnímám hlavně jako procesní narovnání toho, že není možné ohýbat nástroje daňového řádu směrem k vlastním politickým cílům. Především chci ale všechny uklidnit, že občanům ani firmám tímto rozhodnutím nevzniká povinnost komukoliv cokoliv zpětně doplácat.“

Původní rozhodnutí o prominutí daně je zrušeno s právními účinky až ode dne právní moci rozhodnutí v přezkumném řízení. Fakticky tedy nedojde ke změně daňových povinností na DPH za předmětné zdaňovací období. Daňovým subjektům tak nevznikne povinnost podat např. dodatečná daňová přiznání za listopad, prosinec či čtvrté čtvrtletí roku 2021, stejně tak nevznikne ani dodatečný nárok na odpočet daně. Spotřebitelé tedy nebudou muset vracet již prominutou DPH. Také v oblasti účetnictví zrušení původního rozhodnutí nepřináší žádné dodatečné zásahy.

Celkový dopad loňského prominutí DPH odhaduje Ministerstvo financí i v důsledku krachu některých dodavatelů energií a výrazného zvýšení záloh u dodavatelů poslední instance na 5,4 mld. Kč u veřejných rozpočtů. V přepočtu na státní rozpočet tak prominutí daně stálo zhruba 3,6 mld. Kč.

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/lonske-prominuti-dph-z-elektriny-a-plynu-47999>